

בקצה המינהרה של ממשלת הליכוד נראה האיר. מה טיבו?

בקצה המינהרה נראה האיר. הציבור הישראלי שמאס בממ"שלתו הכושלת של הליכוד. התייחס אליה עד כה כגורה מן השמיים. השבוע השתנה מצבה הרחוק הציבורי מן הקצה אל הקצה. גם לכך השידור החי ברדיו מועידת מיפלות העבודה. הרמאה של התמודדות אך הוסיפה למסר העיקרי: המערך מוכן לקבל לידיו בחזרה את השילטון. אנשי מיפלות העבודה עצמם התייחסו אל שיבתם אל השילטון כאל דבר מובן מאליו (ראה הנוון ועמודים 33-37). גם הציבור החל השבוע, לראשונה, להאמין בכך כרצינות. היה זה ניצחון מכריע ביחסי ציבור.

המנצח על יחסי הציבור, והמנצח בוועידה, היה שימרון פרס. במשך דור שלם הרתיע איש זה את האיר רח הישראלי, הרשים אותו כאדם בלתי אמין, חלקלק ועקלקל. ה"שבוע הצליח במידה מסוימת לשנות רושם זה. הוא לא כבש את לב הציבור בסערה, אך הוא השיג ממנו את האשראי הדרוש לתקופת כהונה. פסקהדין: "הוא לא כל כך גרוע כפי שחשבת. צרי כים לתת לו צ'אנס".

מצברוח כזה עליתנאי יכול להשתנות. הלצה אכזרית מספרת על האיש שהלך במינהרה שחוכה, וראה לבסוף את האור. אך היה זה הפנס של רכבת שבאה לקראתו.

מיפלות העבודה בכלל, ושימרון פרס בפרט, יצטרך לעמול קשות כדי להפריך את החשש שמא גם האור שלהם הוא מיקסס-שואו.

מצפון תיפתח הרעה

האם תתלקח מליחמת ישראליסוריה? רבים בעולם מצפים לכך

לפתע היתה התלקחות. איש לא הבין בדיוק כיצד קרתה.

חיילים סוריים נהרגו בהפגזה ישראלית. התוחתים הסוריים של בוהירות, בהפגזה העמדות של סעד ודאד בדרום לבנון, בטענה שהטנקים שלו שייכים לצה"ל. העולם זקף את אוזניו. הקרב על הליכוד. זה מכבר שוררת בבירות שנות הדיעה כי מנחם בגין לא יסתלק מן השילטון בלא קרב. הקרב יהיה, לפי דעה זו, בלבנון.

משום כך נראתה התפתחות ה"שבוע כאות לבאות, עוררה הדים ברחבי העולם. התנצלות מרגיעה. מה הת"ר הש באמת?

הרמטכ"ל, רפאל ("רפול") איתן, ערך את אחת מהתקפות הקומנדו שלו בדרום לבנון, באיזור הנשלט בידי אש"ף ובעל בריתו המקומיים. רפול, שהוא בעצמו מפקד קומנדו טיפוסי, רואה בהתקפות אלה פעור לותימנע, כדי לשבש את מערכי האירגונים של אש"ף ולצמצם את יכולתם שלוח חוליות פיגוע ל"ישראל. יעילותה של שיטה זו ל"השגת המטרה המוצהרת לא הוכחה מעולם, ויש הרואים בה בעיקר אמצעי לשמירה על כושרו של צה"ל, כתרגולת שדה יעילה. אולם פעולה מילחמתית יכולה תמיד לגלוש למצבירמשבר. אני שים נהרגים. גורמים בלתי צפויים משנים את המציאות. כך אירע גם השבוע.

בגין מיהר לצמצם את הנזק, על ידי התנצלות פומבית מרגיעה. הרמטכ"ל, לעומת זאת, העלה — באחד מנאומו שהפכו מכת"המדי"נה — טענה מורה: "מה הם עושים שם ביכלל?"

נזכות הצבא הסורי בלבנון זכ"תה בתמיכה בינלאומית רחבה, ובי אישור רישמי של הליגה הערבית. הצבא משמש כצבא מתווך, כדי למנוע הרס טוטאלי של לבנון בי מלחמת ארוחים פרועה. ואילו נור כחות צה"ל גונתה פעמים רבות על ידי הקהילה הבינלאומית, ו"ביכללה גם ידי ישראל. סעד חדאד, הנחשב כולו כשכיר, חרב ישראל, אינו מייצג אלא נור חכות ישראליות מוסויות.

משבר 1981. אין להניח כי ההתגרות בסורים היתה מכוונת. אך ההידרדרות עלולה לקבל ממדים חדשים אם תקבל הכנסת את חוק הסיפוח של רמת הגולן.

התגרות פוליטית ישירה זו תביא, בהכרח, גם להחרפת המצב הצבאי. יש בעולם הסבורים כי זוהי אכן המטרה האמיתית: לחמם את מילי חמת ישראליסוריה כדי לנצל את בידודה הנוכחית של סוריה בעולם הערבי ולהנהיג מכה מוחצת עליה ו/או על כוחות אש"ף בלבנון. יש בעולם המאמינים כי ממשלת ישראל אל חותרת לכיבוש כל דרום לבנון, עד לתחום המדינה הנוצרית במח"צית הצפונית של הארץ השסועה, תוך שיתוף פעולה עם הפאלאנגות הנוצריות. זה עלול להיות אחד ממוקדי המשבר של שנת 1981.

הכנסת

השערוייה

התנהגות חברי ועדת הכנסת לזבשת צורה של שערוייה חוקתית

השערוייה של ועדת הכנסת נמ"שכה גם השבוע. הסרת חסינותו של אהרון אביר חצירא כבר היתה מובטחת, כאשר גילו הח"כים תירוץ חדש כדי לדיחות את ההחלטה. הפעם: העלמת מידע על היחסים בין המישטרה ובין עדי המדינה ישראל גוטליב, שקדמו ל"חקירה הרשמית.

"שמור לך..." מידע זה אינו נוגע במאומה לתפקידה של ועדת הכנסת. אין הוא ררונוטי לגבי השאלה אם היועץ המישטשי פועל בתוסלכ, בהגישו כתב אישום נגד השר, וזמניעים של גוטליב, והלי חצים שהופעלו עליו על ידי הי מישטרה, הם עניינם של בית המישטש, בבואו להעריך את מיש קל עדותו של גוטליב.

אולם עסקי המיפלות, חברי ועדת הכנסת, מגינים בעיקר על עצמם. העיקרון המנחה אותם הוא "שמור לי ואשמור לך". אירצור גם הבולט לאפשר את פתיחת ההליכים המישטשיים נגד עמיתם במישרי הדתות לבש זה מכבר צורה של שערוייה חוקתית, ומהווה פגיעה בשיויון האזרחים לפני החוק.

לבסוף לא תהיה לוועדה ברירה אלא להסיר את החסינות. אך עד אז היא עלולה להכפיש עוד יותר את תדמית הכנסת ואת יוקרת המיסד המיפלותי כולו בעיני האזרחים.

עיתונות

על הכוונת

"אם לא תפסיק להכות את העיתונאי שלי, אני אכה את העיתונאי שלך!"

צלס העיתונות התהלך לתומו בי היכל התרבות התל אביבי, כשהוא מחפש הזדמנויות לתצלומים מעניינים. ועידת מיפלות העבודה (ראה עמודים 37-38) היתה בעיצומה. הצלם ביקש להנציח מומנטים אנושיים, הרחק מבמת הנישואות. הוא ראה את עורך הדין חיים צדוק, שרהמישטשים בעבר, ואור לי בעתיד, כשהוא סועד את ליבו. הוא ניגש אליו, וכיוון את המצלמה. הוא לא היה מוכן להמשך. צדוק התפוצץ. "תפסיק את זה מייד!" קרא בועם, כשהוא מנופף בידו כדי למנוע את הצילום (ראה גלופה). "לפי החוק אסור לך לצלם!"

אין במדינה חוק האוסר ציי לום ברשות הרבים. אך צדוק ידע על מה הוא מדבר. על שולחן הכנסת מונחת הצעת חוק, להגנת הפרטיות, שצדוק עצמו היה אחד מיוזמיה העיקריים. הצעה זו באה לעשות, בין השאר, דבר שאינו קיים בשום מדינה דמוקרטית: לאסור את צילומם של אנשי ציי

ציר צדוק מתנגד לציונים. צ"פ החוק אסור לצלם!

בעולם ובישראל, המשרת את הימין הקיצוני בגרמניה. הסופר זה, השייך לאכסל שפרינגר הנודע, בן החסותה של ממשלת ישראל, אך במילחמתו בימין הקיצוני, אימץ לעצמו בל את שיטותיו. הספר והסרט הם יצירות תעמור לה מובהקות, שלא היו מביישות את יוזה גבלס. הקרנת סרט זה — מבלי להקי רין כמישקל נגדי את אחד העשרות הסרטים המתארים את פעולת העיתונות בצורה אובייקטיבית, כמו כל אנשי הנשיא, המטפל בפרשת ווטרגייט — מעידה על רוח הוועדה.

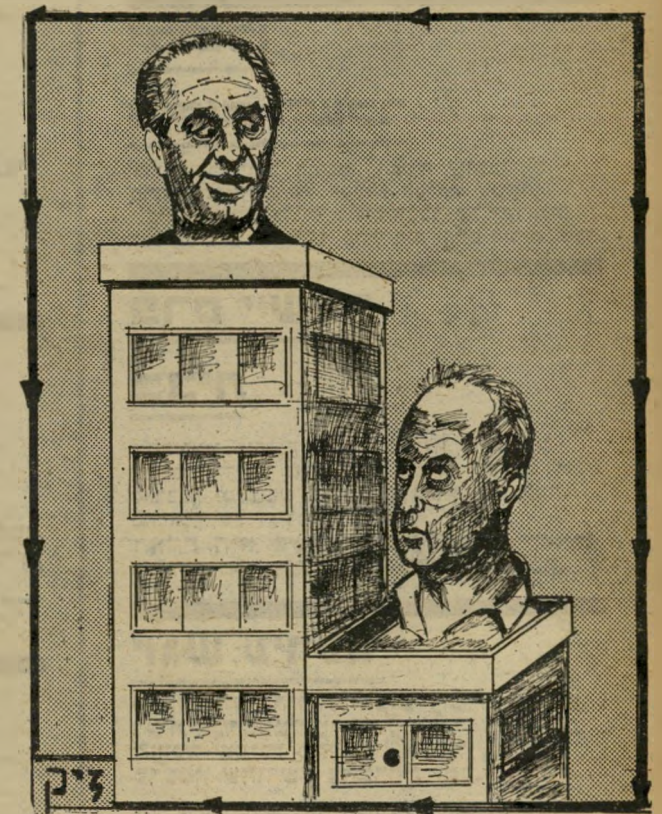
לגנו, לגלות, באותה שעה עצמה ערכה ועדה אחרת של הכנסת התקפה פרועה משלה. יו"ר ועדת הכנסת, משה מירון, שהוא בדרך כלל אדם מתון ושקט, העי מיד את עצמו לרשות התקפת איומים חסרת תקדים.

בעיקבות ידיעה שפורסמה בי הארץ על חומר חדש שנמצא נגד אהרון אביר צירא, השתוללה ועי דת הכנסת. היא תבעה מהארץ לגלות את מקור המידע — עה שהיא בגדר שערוייה כשלעצמי. כשסירב העיתון, איימה הוועד דה בחקיקת חוק שיאסור פירסום חומר על חקירות המישטרה, או חוק שיחייב עיתונים לגנוי ידי עות אם לא מוזכר מקור המידע. הצעת חוק לאיסור שמות של חשודים כבר מונחת על שולחן ועדתו של גלאס, וזוכה אף היא בטיפול נמרץ.

כל היוזמות האלה מוכיחות בי עליל כי כוונת חברי הכנסת היא להגן על עצמם בלבד, וכי הם מצפצפים על האינטרס של האזרח. היהודי שלי, כאילו לא די בכך, פתח גם פיקוד המישטרה בי התקפת מצע על העיתונות (ראה עמודים 41-40).

יש בכך פאראדוקס מסויים. ועי דת הכנסת השתוללה בגלל פירסום ידיעה, שבאה ממקור אנונימי בי מטה המישטרה. צמרת המישטרה השתוללה בגלל ביקורת העיתור גות עליה.

הדבר הזכיר את הבדיחה הנור שנה על אודות הפריץ הפולני האומר לרעהו: "אם לא תפסיק להכות את היהודי שלי, אני אכה את היהודי שלך!"

פנטהאוז מול פנטהאוז